

Cuprins

CUVÂNT-ÎNAINTE	5
INTRODUCERE: CINE SUNT PĂRINȚII DEȘERTULUI? . . .	11
Două note caracteristice	
1. Viața în deșert: — Un demers original. — Un eveniment de o imensă importanță. — Sensul retragerii în deșert. — În duh și în adevăr. — Un patrimoniu al tuturor creștinilor.	
2. Paternitatea duhovnicească în deșert: — Părinții în deșert. — O paternitate specială. — „Avva”. — Cuvânt și viață. — Tradiția vie a „apoftegmelor”.	
3. Părinții deșertului astăzi: — Actualitatea permanentă a Părinților deșertului. — Creșterea interesului actual. — Valori pierdute și redescoperite. — Regăsirea adevăraților Părinți.	
I. ÎN INIMA DEȘERTULUI	31
Deșertul în Egipt. — Exodul lui Antonie. — Nitria, Kellia și Sketis. — Un demers decisiv. — Renunțarea evanghelică împinsă până la capăt. — Caracterul autentic creștin al anahorezei. — Un pământ de nelocuit. — Până în zilele noastre.	
II. BĂRBAȚII	41
De ce Egiptul? — Un popor profund religios. — Calități și virtuți omenești. — Atașamentul față de pământ și față de familie. — Voioșia și sociabilitatea egiptenilor. — Trecutul anahoreților. — Recruți veniți din păgânism. — Foști tâlhari. — Monahii străini.	

III.	FEMEILE ȘI COPIII	53
	Femei în deșert? — Amăgiri demonice. — Fuga de femei. — Nici un dispreț față de femei la Părinții deșertului. — Sexualitatea în deșert. — Părinții deșertului și copiii. — Avertismente împotriva unei curse demonice. — Îngeri sau demoni?	
IV.	LOCUINȚA	67
	Necesitatea unui adăpost în deșert. — Grote și caverne. — Alegerea amplasamentului favorabil. — Construcția chiliilor. — Chilii multiple. — Uși și ferestre. — Incinte și ziduri.	
V.	VESTIMENTAȚIA	79
	Nuditate și despuiere. — Vestimentația primilor anahoreți. — O haină monahală specială. — Calitatea și numărul veșmintelor. — Sandalele. — Părul și barba.	
VI.	REGIMUL ALIMENTAR	89
	Posturile prelungite. — Frecvența meselor. — Pâinea, aliment esențial. — Pâine și sare. — Aprovizionarea cu pâine. — Legume și fructe. — Austeritatea regimului. — Îndulciri pentru bolnavi și oaspeți. — Întrebuințarea uleiului. — Vinul și apa. — O regulă generală. — Trup și suflet.	
VII.	ȘEDEREA ÎN CHILIE	109
	Chilia în ochii anahoretului. — Șederea în chilie. — Rămânerea în chilie. — „Demonul amiezii”. — A sta bine în chilie. — A nu avea în chilie decât strictul necesar. — Cărțile. — Perseverarea în detașarea totală.	
VIII.	ZIUA ANAHORETULUI	123
	O viață de rugăciune și de muncă. — Alternanța rugăciune și muncă. — Muncile monahilor în chilie. — Recitarea cuvintelor Scripturii. — Lectura. — Rugăciunea. — „Pravila” și prânzul. — Ocupații nocturne. — Zorii unei noi zile.	
IX.	LUCRAREA TAINICĂ	139
	Viața lăuntrică a anahoretului. — O lucrare una și în multe forme. — Amintirea păcatelor trecute. — Paza inimii. — Respingerea gândurilor rele. — Recursul la Dumnezeu. — Învinuirea de sine în orice împrejurare. — O odihnă în osteneală.	

- X. „BĂTRÂNI” ȘI UCENICI 153
 Primii „bătrâni”. — Necesitatea recursului la „bătrâni”. — Primirea unui ucenic de către un „bătrân”. — Relații intermitente. — Comunitate de viață. — În deșert cu familia. — Criteriul pentru recunoașterea unui „bătrân”. — Continuitatea relațiilor. — Grupările anahoreților.
- XI. PRIMIREA VIZITATORILOR 165
 Facerea de bine aproapelui. — Vizitele între monahi. — Ritualurile de primire. — Prânzul oferit vizitatorilor. — Mângâierea trupească și duhovnicească. — Vizitele oamenilor din lume. — Vizitatori nedoriți. — Ospitalitatea în deșert.
- XII. IEȘIRI ȘI CĂLĂTORII 175
 Ieșirile în afara chiliei. — Călătorii de afaceri. — Întâlniri feminine. — Popasuri nocturne. — Călătorii la Alexandria. — Ieșirile pentru seceriș. — Ieșiri în căutarea sfințeniei. — Cum călătoreau anahoreții. — Mutări, expulzări și emigrații.
- XIII. „WEEKEND” COMUNITAR 187
 Euharistie și Preoție în deșert. — Dubla Euharistie de sâmbăta și de duminica. — Liturghia euharistică și Împărtașania. — Prânzurile luate în comun. — Convorbiri și discuții.
- XIV. ÎNGERI ȘI DEMONI 199
 Îngerii, mai numeroși decât demonii. — Îngerii pe lângă monahi împotriva demonilor. — Îngeri hrănitori și îngeri ajutători. — Îngeri vindecători și chirurghi. — Îngeri în misiuni speciale. — Demonii în deșert. — Asalturi violente împotriva anahoreților. — Gânduri și imagini sugerate de demoni. — Slăbiciunea demonilor. — Demonii bufoni și ridicoli. — Demoni scoși afară și alungați de anahoreți.
- XV. FIARELE DEȘERTULUI 217
 Comparații și lecții luate din lumea animală. — Întâlniri între fiare și anahoreți. — Servicii reciproce. — Conviețuire pașnică. — Ca în rai.

XVI. MINUNILE LUI DUMNEZEU	229
Preziceri și descoperiri. — Vedenii ale lumii de dincolo. — Discreția Părinților cu privire la extazele și vedeniile lor. — Vedenii ale lui Hristos. — Minuni săvârșite de monahi în Egipt. — Minunile în deșert. — Câțiva morți înviați.	
XVII. DIN DEȘERT SPRE PĂMÂNTUL FĂGĂDUINȚEI	243
Longevitatea anahoreților. — Boli și neputințe. — Îngrijirea și vizitarea bolnavilor. — Gândul la moarte. — Apropierea morții. — O moarte fără martori. — Ultimele cuvinte ale „bătrânilor”. — Moartea și îngroparea.	
EPILOG	259
Note	265
Bibliografie:	
1. Izvoare	289
2. Bibliografie generală	292
3. Studii particulare	293
Repere cronologice	297